

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 124/2024-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Dudíťa a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/129/23/K z 20. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným ústavnému súdu 23. februára 2023 domáha preskúmania rozhodnutia výboru sp. zn. VP/129/23/K z 20. decembra 2023 v rozsahu uloženej pokuty.
2. Z návrhu navrhovateľa a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti:
3. Napadnutým rozhodnutím uložil výbor navrhovateľovi v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 17 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) pokutu vo výške 1 304 eur.
4. Výbor svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na to, že navrhovateľ ako člen dozornej rady Západoslovenskej distribučnej a. s. Bratislava tým, že nepodal oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v lehote ustanovenej v tomto článku, porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, keďže oznámenie za kalendárny rok 2022 mal podať do 30. apríla 2023, avšak oznámenie podal až 6. júna 2023.

II. Argumentácia navrhovateľa

5. Navrhovateľ s napadnutým rozhodnutím v rozsahu uloženej pokuty nesúhlasí, pričom svoj návrh odôvodňuje pracovnou vyťaženosťou a preukázateľnou neprítomnosťou na území Slovenskej republiky (dlhodobá zahraničná pracovná cesta od 14. marca 2023 do 28. mája 2023). Na jeho opomenutí podania oznámenia sa mala podpísať aj neskúsenosť a skutočnosť, že k splneniu tejto povinnosti malo dôjsť prvýkrát. Namietam, že výbor nevidel v prípade jeho pochybenia liberačné dôvody. Zároveň mu bola uložená pokuta vo výške mesačného platu verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona navýšená ešte na sumu priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky (v roku 2022 vo výške 1 304 eur). Ak sa má výška finančného postihu odvíjať od závažnosti, spôsobu, úmyslu a okolností spáchania priestupku, „*namietam aj voči jej navýšeniu, pre ktoré sa výbor síce odvoláva na čl. 9 ods. 17 ústavného zákona, ale nezohľadňuje a opomína reálny, takmer polovičný príjem z tejto funkcie – v mojom prípade predstavuje jedna dvanástina príjmu z funkcie verejného funkcionára za rok 2022 sumu 665.21 EUR.*“.

III. Posúdenie dôvodnosti návrhu

6. Podľa uznesenia sp. zn. PLz. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení účinnom v danom čase (ďalej len „starý zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu sa aj na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona vzťahuje § 25 starého zákona o ústavnom súde v znení účinnom v danom čase [aktuálne § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

7. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa prvej vety čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavnom súde v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata verejnej funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute proti verejnemu

funkcionárovi. Napadnuté rozhodnutie bolo navrhovateľovi doručené 7. februára 2024. Posledným dňom na jeho podanie je 8. marec 2024, návrh bol teda podaný v lehote.

9. Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním *sui generis* upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018).

10. Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

11. Ústavný súd, vychádzajúc zo systematického a z jazykového výkladu relevantných ustanovení ústavného zákona, považuje charakter mechanizmu ukladania sankcií za obligatórny a verejnému funkcionárovi možno ukladať iba sankcie upravené týmto zákonom (III. ÚS 169/08). Nesplnenie povinností vyplývajúcich verejným funkcionárom z ústavného zákona pritom zakladá legálny a legitímny dôvod na uplatnenie (ústavnoprávnej) zodpovednosti podľa tohto ústavného zákona príslušným orgánom verejnej moci, t. j. verejný funkcionár, ktorý si tieto povinnosti dôsledne nesplní, sa vystavuje možnému sankčnému postihu podľa príslušných ustanovení tohto ústavného zákona (IV. ÚS 716/2013).

12. Ústavný súd podľa § 234 ods. 1 zákona o ústavnom súde preskúma, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „príslušný orgán verejnej moci“) je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Je pritom zároveň podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi podaného návrhu.

13. Podľa § 234 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd prihliadne iba na tie pochybenia príslušného orgánu verejnej moci, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd.

14. Po oboznámení sa s návrhom, prílohami a napadnutým rozhodnutím dospel ústavný súd k záveru, že návrh je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu týkajúcou sa sťažností podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ/navrhovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej

prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona sa pokuta ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7. Zo znenia tohto ustanovenia je zrejmé, že výbor nemá možnosť voľnej úvahy pri rozhodovaní o uložení sankcie z hľadiska jej povahy alebo rozsahu, ale je povinný v prípade preukázania porušenia povinnosti včasného podania písomného oznámenia podľa čl. 7 ústavného zákona uložiť pokutu v rozsahu mesačného platu verejného funkcionára.

16. Podľa čl. 9 ods. 17 ústavného zákona v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, proti ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

17. V okolnostiach danej veci je zo skutkového hľadiska nesporné, že navrhovateľ nepodal do 30. apríla 2023 písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, čo možno právne kvalifikovať ako porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, za čo mu bola výborom uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 17 ústavného zákona v sume zodpovedajúcej priemernej nominálnej mesačnej mzde zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky v roku 2022, teda vo výške 1 304 eur. Kogentne ustanovený rámec vyplývajúci z právnej úpravy ústavného zákona vylučuje akúkoľvek možnosť voľnej úvahy orgánu verejnej moci (zohľadnením neskúsenosti, resp. pracovnej cesty) pri ukladaní sankcie/pokuty. Jedinou sankciou za porušenie povinnosti včasného písomného oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je uloženie pokuty v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára [čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona], prípadne v sume priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok (čl. 9 ods. 17 ústavného zákona), čo je nepochybne aj prípad navrhovateľa. Poukazujúc na citované zákonné ustanovenia, je zrejmé, že postup pri uložení sankcie navrhovateľovi a určení jej výšky bol v súlade s ústavným zákonom.

18. Z týchto dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že námietka navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu uvedená v jeho návrhu je zjavne neopodstatnená a nezakladá také ústavnoprávne relevantné dôvody na spochybňovanie napadnutého rozhodnutia, ktoré by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh navrhovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený. Za týchto okolností ústavný súd vzhľadom aj na zákonnú lehotu svojho rozhodovania podľa § 238 zákona o ústavnom súde (do 60 dní od doručenia návrhu) nereagoval na nedostatok zákonných náležitostí návrhu spočívajúci v absencii právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. februára 2024

Libor Duľa
predseda senátu